

Toolkit OYS

OWN
YOUR **SPOT**

I: Jongerenprogramma OWN YOUR SPOT

Wat is Own Your Spot?

Own Your Spot is het Jongerenprogramma van gemeente Leeuwarden (2026–2029). Jongeren krijgen hierin de ruimte om zelf plekken en activiteiten (Spots) te bedenken, vorm te geven en uit te voeren. Het programma bouwt hiermee verder op de kandidatuur voor European Youth Capital 2028.

Wat is een Spot?

Een Spot is een plek of activiteit voor en door jongeren. Dat kan een ontmoetingsplek zijn, een sport- of cultuurevenement, een online community of een tijdelijke of langdurige activiteit. Elke Spot is anders, maar altijd geldt: een Spot sluit aan bij de leefwereld van jongeren en is van hen.

Wat willen we bereiken?

Jongeren:

- ontmoeten vaker andere jongeren
- denken mee over keuzes die belangrijk zijn voor hun dagelijks leven in Leeuwarden
- ontdekken wat ze goed kunnen en leren nieuwe dingen
- voelen zich meer verbonden met de mensen en plekken om hen heen.

Organisaties:

- werken vaker samen met jongeren
- leren beter wat er speelt in het leven van jongeren
- krijgen te maken met verschillende ideeën en ervaringen van jongeren.

De gemeente:

- krijgt beter inzicht in wat jongeren nodig hebben
- maakt beleid dat beter aansluit bij het dagelijks leven van jongeren

Waarom dit Jongerenprogramma?

Jongeren geven al jaren aan dat er te weinig plekken zijn om elkaar te ontmoeten en samen dingen te doen. Dit kwam ook duidelijk naar voren toen Leeuwarden finalist was om European Youth Capital te worden. Jongeren krijgen met dit programma de regie om zelf Spots te bedenken én uit te voeren. Mentoren die al met jongeren werken, helpen ze hierbij.

Rol van mentoren

Een mentor is een professional of deskundige die werkzaam is bij of namens een organisatie op het gebied van jongerenwerk, onderwijs, sport, cultuur, welzijn, leefbaarheid, maatschappelijke ondersteuning of een ander maatschappelijk domein.

De mentor helpt jongeren om hun ideeën voor Spots verder te brengen. Hij of zij begeleidt en activeert jongeren bij de ontwikkeling, uitwerking en uitvoering van een Spot, en helpt bij het leggen van verbindingen.

Een mentor werkt vanuit de behoeften, talenten en leefwereld van jongeren en stimuleert hen om zoveel mogelijk zelf eigenaar te zijn van hun initiatief. Daarbij heeft de mentor een coachende en faciliterende rol; de inhoudelijke regie over de Spot blijft zoveel mogelijk bij de jongeren zelf.

Rol van de gemeente

De gemeente faciliteert vanuit het programma, organiseert netwerkbijeenkomsten, organiseert de Open Call en stemrondes voor de Spots, stimuleert verbinding tussen jongeren en mentoren, bewaakt het proces en kaders van het Jongerenprogramma en evalueert en stuurt bij als dit nodig is.

Fases:

1. Idee fase

Jongeren bedenken ideeën voor een Spot.

2. Plan fase

Jongeren werken hun idee verder uit tot een plan.
Dit doen ze samen met hun mentor.

3. Stem fase

Jongeren stemmen op de plannen die zij het belangrijkste vinden.

4. Doe fase

Jongeren voeren hun plan uit en maken hun Spot werkelijkheid.

5. Centraal evenement

Jongeren dragen bij aan een afsluitend evenement en maken hun Spots zichtbaar.

2: JOUW ROL ALS MENTOR

Wie ben jij als mentor?

Je bent een professional of deskundige die bij of namens een maatschappelijke organisatie werkt. Bijvoorbeeld een organisatie op het gebied van jongerenwerk, onderwijs, sport, cultuur, welzijn, leefbaarheid, maatschappelijke ondersteuning of een ander maatschappelijk domein. Je werkt in ieder geval in de leefwereld van jongeren. Als mentor help jij jongeren om hun ideeën te ontwikkelen en uit te voeren.

Je bent geen eigenaar van de Spot, maar een partner in het proces. Je helpt en activeert jongeren in de ontwikkeling van de Spots.

Wat doet de mentor concreet tijdens de fases van Own Your Spot?

1. Idee fase

Jongeren bedenken ideeën voor een Spot.

- Mentoren kunnen ook een idee indienen zolang deze voortkomt uit een behoefte van jongeren
- Je echte rol begint echter vaak na de koppeling met een idee van een jongere
- Als je al in contact met jongeren staat, wakker je hun ideeën aan
- Een eerste Idee wordt via de website ingediend door jongeren of (samen met) een mentor.

2. Plan fase

Jongeren werken hun idee verder uit tot een plan. Dit doen ze samen met hun mentor.

- Je wordt gekoppeld aan een jongere(n) met een idee
- Je maakt kennis met de jongere(n)
- Samen werken jullie een globaal plan uit en stel je een begroting op
- Je dient samen met de jongere(n)) het plan online in
- Er volgt een check of het plan mogelijk is; een terugkoppeling volgt binnen één week.

Activiteit	benodigde tijd
Kennismaking en idee uitwerken	3-4 uur
Begroting opstellen	2-3 uur
Plan indienen	1 uur
Totaal	6-8 uur

3. Stem fase

Jongeren stemmen op de plannen die zij het belangrijkst vinden.

- Je onderhoudt contact met de jongere(n) waar nodig
- Je stimuleert jongere(n) om het plan in hun omgeving onder de aandacht te brengen

4. Doe fase

Jongeren voeren hun plan uit en maken hun Spot werkelijkheid.

- Als het plan na de stemming geld ontvangt, dien je als mentor namens je organisatie de formele subsidieaanvraag in bij de gemeente Leeuwarden via het beschikbare formulier
- Vervolgens begeleid je de jongere(n) bij de uitvoering van het plan
- De vorm van begeleiding is afhankelijk van de Spot en wat jongeren nodig hebben
- In het overzicht hieronder staan de vormen die mogelijk zijn. Voor deze inzet is subsidie mogelijk met een maximum van 15% van het gevraagde budget voor de Spot
- Je beheert namens de jongeren het budget en houdt de uitgaven in de gaten. Zo kan, indien nodig, de subsidie achteraf worden verantwoord
- Aan het eind help je samen met jongere(n) bij evaluatie-activiteiten.

Vormen	Rol
Coach *	De jongeren voeren de Spot zelfstandig uit. De mentor is bereikbaar voor vragen en denkt mee waar nodig.
Ondersteuner **	De mentor heeft regelmatig contact, denkt mee bij praktische vragen en helpt jongeren om zelf oplossingen te vinden.
Begeleider ***	De mentor is actief betrokken tijdens de uitvoering en ondersteunt bij meerdere onderdelen van de organisatie
Facilitator ****	De mentor ondersteunt intensief om de Spot succesvol uit te voeren, zonder het eigenschap over te nemen.

Centraal evenement

Jongeren dragen bij aan een afsluitend evenement en maken hun Spots zichtbaar.

- De organisatie van het eindevenement gebeurt vanuit het Jongerenprogramma in samenwerking met het lokale netwerk en jongeren
- Je denkt mee met de jongere(n) hoe zij met hun Spot een waardevolle bijdrage kunnen leveren.

Het netwerk van mentoren

We vragen mentoren ook deel te zijn van ons netwerk van mentoren. Je werkt als mentor samen met andere mentoren, organisaties, de gemeente en partners die met jongeren werken. In dit netwerk delen we actief kennis en ervaringen en werken we samen om jongeren beter te bereiken en helpen. Daarbij richten we ons op waardevolle jongerenparticipatie. Soms ontstaan er nieuwe samenwerkingen, als dat past bij wat jongeren nodig hebben.

3. WERKEN VOLGENS *CODE YOUNG*

Wat is Code Young?

Binnen Own Your Spot werken we volgens de uitgangspunten van Code Young. Code Young is een werkwijze die is ontwikkeld door Tienskip en de gemeente Leeuwarden. De werkwijze gaat uit van alledaagse democratie: jongeren ervaren dat zij zelf invloed kunnen hebben op hun omgeving. Ook leren ze hoe zij hun ideeën kunnen omzetten in actie.

Daarnaast is een belangrijk uitgangspunt eigenaarschap. Jongeren komen zelf met een idee voor een Spot en blijven tijdens het hele proces eigenaar van dat idee. Als mentor help je jongeren om hun idee verder te brengen, zonder het van hen over te nemen.

Daarbij is niet alleen het eindresultaat belangrijk. De ervaring onderweg is even waardevol. Door zelf keuzes te maken, dingen te organiseren, problemen op te lossen en samen te werken ontwikkelen jongeren nieuwe vaardigheden. Het is daarom belangrijk om aan te sluiten bij hun tempo, ruimte te geven om te leren en ervoor te zorgen dat meedoen een positieve ervaring is.

Vuistregels voor mentoren in het werken volgens Code Young

1. Maak duidelijke afspraken

Besprek aan het begin hoe jullie samenwerken. Hoe houden jullie contact? Wie doet wat? Wanneer spreken jullie elkaar weer en wat verwachten jullie van elkaar? Houd daarbij rekening met de leefwereld van jongeren. School, studie, werk, sport en andere activiteiten gaan gewoon door. Probeer daarom waar mogelijk af te spreken op momenten die voor jongeren passen. Werken met jongeren vraagt soms om flexibiliteit, tijd en geduld.

2. Begeleid het proces, neem het niet over

De jongeren blijven eigenaar van de Spot. Als mentor help je hen om van idee naar uitvoering te komen. Je stelt vragen, denkt mee, helpt bij het maken van keuzes en ondersteunt bij dingen die jongeren nog lastig vinden. Waak ervoor dat je taken overneemt omdat dat sneller of makkelijker is. Kan een jongere iets nog niet? Kijk dan hoe je het samen kunt doen, zodat de jongere ervan leert en het een volgende keer misschien zelf kan.

3. Geef vertrouwen en denk in mogelijkheden

Jongeren weten soms zelf nog niet wat ze allemaal kunnen. Geef vertrouwen in

hun ideeën en kijk naar hun talenten en mogelijkheden. Geef jongeren de ruimte om die talenten in te zetten en om onderweg nieuwe vaardigheden te ontwikkelen. Jongeren mogen daarbij groot denken.

Probeer een groot idee niet meteen kleiner te maken, maar onderzoek samen wat er wel mogelijk is.

Tegelijkertijd help je als mentor om verwachtingen realistisch te houden. Wat is haalbaar met het beschikbare budget, de tijd en de mogelijkheden? Een groot idee kan bijvoorbeeld worden opgeknipt in kleinere stappen.

4. Je hoeft niet alles te weten

Als mentor hoef je niet overal verstand van te hebben. Wees daar ook eerlijk over. Samen iets moeten uitzoeken kan juist onderdeel zijn van het leerproces. Is er specifieke kennis nodig over bijvoorbeeld vergunningen, financiën, communicatie of het organiseren van een evenement? Kijk dan wie daarbij kan helpen. Ook binnen het netwerk van mentoren kun je gebruikmaken van de kennis, expertise en contacten van andere organisaties.

4: FASES EN PLANNING VAN EEN SPOT

Hoe ontstaat een Spot?

Het idee voor een Spot begint bij jongeren. Elke Spot doorloopt dezelfde fases:

1. Idee fase (September-Oktober 2026)

Jongeren bedenken ideeën voor een Spot

2. Plan fase (Oktober-November 2026)

Jongeren werken hun idee verder uit tot een plan. Dit doen ze samen met hun mentor. Open Call sluit, plannen worden ingediend

3. Stem fase (December 2026)

Jongeren stemmen op de plannen die zij het belangrijkste vinden.

4. Doe fase (Vanaf december 2026)

Jongeren voeren hun plan uit en maken hun Spot werkelijkheid.

5. Centraal evenement (2029)

Jongeren dragen bij aan een afsluitend evenement en maken hun Spots zichtbaar.

Drie open calls (2026–2029)

In het programma werken we met 3 Open Calls. Spots die na de Stemfase niet doorgaan, kunnen in een volgende Open Call opnieuw worden ingediend.

OPEN CALL	WANNEER?
1	Q3 2026
2	Q3 2027
3	Q3 2028

De stemprocedure

In de Stemfase kiezen jongeren welke ideeën een Spot worden. We gebruiken de gelijke aandelenmethode (zie 5). Elke jongere stemt op 2 of meer plannen voor Spots. Achter de schermen krijgt iedere stem een gelijk aandeel van het beschikbare budget. Het systeem verdeelt het budget vervolgens stap voor stap over de plannen. Hierdoor maken niet alleen de populairste ideeën, maar ook ideeën van kleinere groepen jongeren een eerlijke kans. Zo heeft elke stem evenveel gewicht.

5. STEMPROCEDURE

Wat is de gelijke aandelen methode?

De gelijke aandelenmethode is een eerlijke stemmethode voor participatief begroten. De methode is ontwikkeld door onderzoekers van verschillende internationale universiteiten, waaronder de Universiteit van Warschau en de Rijksuniversiteit Groningen. De methode wordt inmiddels in verschillende Europese steden gebruikt. Het uitgangspunt is dat iedere stem evenveel invloed heeft op de verdeling van het beschikbare budget.

Hoe werkt de methode?

- Achter de schermen krijgt iedere jongere tijdens het stemmen een **gelijk deel van het beschikbare budget**. Dat budget kan alleen worden gebruikt voor de ideeën waarop die jongere heeft gestemd.
- Daarna kijkt het systeem stap voor stap welke ideeën kunnen worden betaald met het gezamenlijke budget van de jongeren die voor dat idee hebben gestemd. De kosten van een Spot worden dus verdeeld over de stemmers die het idee kozen.
- Zodra een Spot geld heeft gekregen, blijft er voor die stemmers minder budget over om andere Spots te helpen.
- Vervolgens kijkt het systeem welke Spot(s) daarna geld krijgen. Dit gaat door totdat het beschikbare budget is verdeeld.

Hierdoor krijgen niet alleen de populairste ideeën een kans, maar ook ideeën die veel steun hebben binnen een kleinere groep jongeren. Zo ontstaat een eerlijke verdeling van het budget over verschillende wijken, dorpen, doelgroepen en interesses.

Waarom de gelijke aandelen methode?

De gelijke aandelen methode is een stem systeem waarbij ieder idee en iedere jongere een kans heeft om te winnen. Bij een standaard stemprocedure, waarbij de ideeën met de meeste stemmen winnen, zie je vaak dat een aantal soortgelijke ideeën die vanuit eenzelfde populaire groep komen, winnen. Wij vinden het belangrijk dat elk idee, klein of groot, vanuit welke wijk, dorp of groep dan ook, een eerlijke kans maakt. Daarom kiezen we voor de gelijke aandelenmethode.

Voorbeeld

Stel: er is €100.000 beschikbaar voor Own Your Spot. Er zijn 3 ideeën waarop jongeren kunnen stemmen.

1. Muziekfestival in de binnenstad
450 stemmen van jongeren.
2. Eten & Cultuur festival in de Prinsentuin
400 stemmen van jongeren
(zij stemden ook op idee 1).
3. Ontmoetingsplek in een wijk of dorp
150 stemmen van jongeren.

Bij een gewone stemprocedure zouden waarschijnlijk de 2 festivals geld krijgen, omdat zij de meeste stemmen hebben.

Bij de gelijke aandelenmethode telt niet alleen het aantal stemmen, maar ook wie de stem uitbrengt. Iedere jongere krijgt een gelijk aandeel van het budget. Omdat veel jongeren op beide festivals hebben gestemd, verdeelt het systeem hun aandeel van het budget over deze 2 ideeën. De methode zet het aandeel van de jongeren die alleen op de ontmoetingsplek hebben gestemd, juist volledig in op dat ene idee. Daardoor maakt ook de ontmoetingsplek een eerlijke kans om budget te krijgen.

Wil je meer informatie?

Kijk dan op: <https://equalshares.net/>

Toolkit OYS